

**UCHWAŁA Nr XIV/109/11
RADY MIASTA RAWA MAZOWIECKA
z dnia 28 grudnia 2011r.**

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2012**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 , poz. 1591; z 2002 .Nr 23, poz. 220 , Nr 62 poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr. 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, oraz Nr 116, poz. 1203 z 2005r. Dz. U. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz.1457 z 2006r., Nr 17, poz.128 i Nr 181, poz. 1337 oraz z 2007. Nr 48, poz. 327; Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz.1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz.1458; z 2009 Nr 52, poz.420 ; Dz. U. Nr 157, poz.1241 z 2010r; Nr 28 , poz. 142 i poz. 146; Nr40,poz. 230 , Nr 106, poz. 675 oraz z 2011r. Nr 21,poz. 113, Nr 117. poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281 art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. nr 70, poz. 473; Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz.1238, z 2008r. Nr 227, poz.505, z 2009r Nr 18, poz.97, Nr 144, poz.1175; z 2010r. Nr 47, poz. 278; Nr 127, poz. 857 oraz z 2011r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654 i Nr 120, poz. 690) **Rada Miasta Rawa Mazowiecka, uchwala co następuje:**

§ 1. Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rawa Mazowiecka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą od dnia 1 stycznia 2012r.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA RAWA MAZOWIECKA

Grażyna Dębska
Grażyna Dębska

Miejski Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
na rok 2012

TREŚĆ DOKUMENTU

Część I

Podstawa prawna programu.

Część II

Mapa problemów alkoholowych na terenie Miasta Rawa Mazowiecka.

1. Podstawowe informacje o Mieście.
2. Stopień nasilenia problemów związanych z sięganiem po alkohol oraz posiadane zasoby ludzkie i instytucjonalne w zakresie rozwiązywania tych problemów.
3. Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Część III

Przeciwdziałanie problemom alkoholowym na terenie miasta

1. Cele programu.
2. Główne kierunki działań oraz planowane do realizacji zadania.
3. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Realizatorzy Programu.

Część I

Podstawa prawna programu:

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) ;
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, z 2011r. (Dz. U. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.) ;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, (Dz. U. z 2010r. Nr 234 poz. 1536),
- uchwała Nr VIII/60/11 z dnia 29 czerwca 2011r. Rady Miasta Rawa Mazowiecka w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Miasta Rawa Mazowiecka miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. U. z 2011r, Nr 246, poz. 2588).

Część II

Mapa problemów alkoholowych na terenie Miasta

1. Podstawowe informacje o Mieście

Rawa Mazowiecka jest jednym z miast województwa łódzkiego. Znajduje się pomiędzy dwiema wielkimi aglomeracjami miejskimi (łódzką i warszawską). Obszar miasta znajduje się na Wysoczyźnie Rawskiej nad rzeką Rawką, która jest prawobrzeżnym dopływem Bzury.

Zaletą Rawy Mazowieckiej jest korzystna lokalizacja w układzie komunikacyjnym kraju, położona jest niedaleko Łodzi, przy drodze ekspresowej Warszawa-Wrocław.

Wg klasyfikacji odpowiadającej poziomom Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych, Rawa Mazowiecka należy do podregionu piotrkowsko –

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

skierniewickiego, jest miastem powiatowym, pełni ważne funkcje związane z obsługą administracyjną mieszkańców miasta i powiatu.

W roku 2011 na dzień 13.października liczba osób w wieku produkcyjnym, wg faktycznego miejsca zamieszkania, wynosiła 12.296 tj. 68,7 % ogółu ludności.

Bezrobocie zarówno na terenie miasta Rawa Mazowiecka, jak i powiatu rawskiego w latach 2008 – 2010, wykazuje zdecydowanie tendencję zniżkową, potwierdzając przedstawioną charakterystykę miasta, jako atrakcyjnego miejsca lokowania nowych inwestycji, oraz tworzenia nowych przedsiębiorstw.

Jakość życia mieszkańców uzależniona jest również od poziomu bezpieczeństwa. Z informacji Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej - przedstawiamy poniżej dane statystyczne z całego terenu powiatu rawskiego w latach 2008 -2010, ponieważ nie prowadzona jest osobna statystyka dla miasta Rawa Mazowiecka.

L.p.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata		
		2008	2009	2010
1.	Kierujący w stanie nietrzeźwym	263	266	260
2.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych	798	824	857
3.	Zatrzymani do wytrzeźwienia	102	97	99
4.	Nietrzeźwi doprowadzeni do miejsca zamieszkania	18	18	17
5.	Handel wyrobami alkoholowymi bez znaków akcyzy	2	2	2
6.	Osoby nielegalnie handlujące alkoholem	2	2	2
7.	Ilość sprawców zakłócenia spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu alkoholu	233	257	289
11.	Interwencje przeprowadzone w związku z przemocą w rodzinie w tym:	38	37	34
	- sprawca pod wpływem alkoholu	38	37	34
12.	Wnioski o leczenie skierowane do MKRPA w Rawie Mazowieckiej	36	33	35

2. Stopień nasilenia problemów związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne oraz posiadane zasoby ludzkie i instytucjonalne w zakresie rozwiązywania tych problemów.

Działania planowane w Programie odwołują się do diagnozy przeprowadzonej w roku 2008 na populacji młodzieży rawskiej. Wnioski i implikacje z wykonanych badań sformułowano następująco:

- Alkohol jest niewątpliwie najbardziej popularną używką w populacji młodzieży z terenu Gminy Miasto Rawa Mazowiecka. Większość badanej młodzieży ma za sobą kontakt z alkoholem. Wiek inicjacji u większości badanych przypada na 11-13 lat. Różnice w zakresie picia u chłopców i dziewcząt są wyraźne- większy odsetek chłopców ma za sobą kontakt z alkoholem i to chłopcy częściej sięgają po alkohol.
- Warto pokreślić relatywnie dużą grupę abstynentów w każdej z badanych grup wiekowych, nawet uczniów klas III gimnazjum. W sytuacji, gdy inne obserwacje i badania wskazują, że jedynie kilka procent najstarszych gimnazjalistów nie miało jeszcze kontaktu z alkoholem, odsetki młodzieży rawskiej zachowującej abstynencję napawać mogą pewien optymizm.
- Mimo, że uzyskane wskaźniki dotyczące częstości sięgania po alkohol nie są bardzo niepokojące, to jednak niestety znacząca część młodych ludzi pije w sposób wysoce ryzykowny, wypijając jednorazowo znaczne ilości alkoholowe lub upijając się alkoholem. Najbardziej niepokojącym wskaźnikiem jest upijanie się alkoholem. I choć uzyskane dane same w sobie muszą budzić poważny niepokój, to również w tym zakresie uzyskane wyniki są niższe niż w populacji młodzieży ogólnopolskiej. W kategorii „upijanie się” oraz „picie jednorazowo dużych ilości alkoholu” wyraźnie większy odsetek stanowią chłopcy. Im starsza młodzież tym częściej pojawiają się incydenty upijania się.
- Młodzież zdecydowanie najchętniej sięga po piwo. Wraz z wiekiem jest widoczny bardzo wyraźny wzrost liczby młodych osób korzystających z alkoholu, wzrost ilości wypijanego przez młodzież alkoholu oraz coraz częstszy udział napojów wysokoprocentowych (wódka) w strukturze spożycia napojów alkoholowych przez

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

młodzież. Piwo pozostaje jednak najbardziej popularnym napojem alkoholowym, również najstarszej młodzieży.

- Młodzież, nawet ta z najmłodszej grupy wiekowej doświadcza już z powodu swojego picia określonych szkód, choć nie są to szkody bardzo poważne lub rozpowszechnione. Najwięcej różnorodnych szkód doświadczyli uczniowie najstarszych klas gimnazjów. Zarówno liczba jak i rodzaj doświadczanych szkód rosną wraz z wiekiem młodych ludzi a uzyskane wskaźniki (głównie w odniesieniu do uczniów klas III gimnazjów) są bardzo niepokojące (zwraca uwagę wyjątkowo wysoki odsetek młodych ludzi prowadzących pojazdy mechaniczne po wypiciu alkoholu).
- Jednocześnie jednak bardzo niepokojące są wyrażane przez młodzież przekonania o dostępności dla nich alkoholu (zarówno w legalnych jak i nielegalnych punktach sprzedaży). Piwo i wino oceniają jako łatwo lub bardzo łatwe dostępne nie tylko uczniowie klas najstarszych klas gimnazjów!
- Przekonania młodych ludzi co do konsekwencji używania alkoholu są najzdrowsze w grupie uczniów najmłodszych. Dominują u nich sądy o negatywnych konsekwencjach sięgania po alkohol. Jednak im młodzież starsza, tym bardziej znaczące stają się przekonania o pozytywnych konsekwencjach picia. Np. wśród uczniów klas III gimnazjów rozpowszechnione są już niestety pozytywne oczekiwania związane z pićm alkoholu. Pojawia się również tendencja do minimalizowania ryzyka wystąpienia negatywnych konsekwencji picia alkoholu.
- Młodzież w sposób niejednoznaczny ocenia przygotowanie nauczycieli do pracy profilaktycznej i interwencyjnej. Im starsza młodzież tym mniejszy poziom zaufania do nauczycieli gorsza ocena kompetencji pedagogów w zakresie zajęć profilaktycznych i działań pomocowych. Warto jednak zaznaczyć, że poziom kompetencji w dziedzinie profilaktyki, pracujących w rawskich szkołach nauczycieli, został i tak przez ankietowanych oceniony dość dobrze-wyraźnie lepiej niż w kilku ostatnich badaniach prowadzonych na terenie innych gmin.
- Wnikliwie analizując wyniki badań nietrudno zauważyć, że wiedza uczniów w zakresie konsekwencji sięgania po używki jest niewystarczająca. Dotyczy to głównie skutków picia alkoholu i sięgania po narkotyki oraz leki zmieniające świadomość. Badana młodzież nie przekłada wiedzy na temat konsekwencji sięgania po używki na obszar osobistych zagrożeń. Nawet ci, którzy przyznają, że sięganie po używki może

być niebezpieczne, odnoszą zagrożenia częściej do innych osób niż do siebie. Z analizy ankiet wynika, iż wielu badanych w ogóle nie dopuszcza do swojej świadomości informacji, że mogliby wpaść w nałóg lub ponieść poważne konsekwencje wynikające z sięgania po używki.

Dane te stanowić powinny też bardzo ważny punkt odniesienia dla planowanych działań profilaktycznych. Wskazują bowiem kiedy w wieku rozwojowym dzieci i młodzieży należy podejmować szczególnie intensywną pracę profilaktyczną. Ujawniają też, że często wybierana strategia pracy z tzw. młodzieżą starszą jest w profilaktyce działaniem bardzo potrzebnym, ale niestety już spóźnionym i nieadekwatnym. Profilaktykę alkoholową czy nikotynową, rozumianą jako promowanie zdrowego stylu życia, a włączoną w szerszy program pracy wychowawczej, należy rozpoczynać w pierwszych latach nauki w szkole podstawowej. Profilaktyka musi mieć charakter stały, sam proces oddziaływań profilaktycznych musi być długofalowy i wielostopniowy.

Wyniki ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w roku 2005 oraz 2008 przez PARPA wskazują na kilka bardzo niepokojących zjawisk:

- Radykalny wzrost w ostatniej dekadzie spożycia napojów alkoholowych w Polsce- w ciągu ostatnich trzech lat średnie spożycie alkoholu 100% wzrosło prawie o 1/3, a średnie spożycie wódki zwiększyło się o ponad 40%,
- Zmiany w strukturze spożycia- najczęściej wypijanych jest alkoholi wysokoprocentowych,
- Coraz większą dostępność alkoholu na potencjalnego klienta, ze względu na poprawę kondycji ekonomicznej społeczeństwa,
- Piwo regularnie spożywa prawie 80% nastolatków w wieku 14-18 lat.

Do najważniejszych problemów wynikających ze spożywania alkoholu zaliczamy:

1. Uzależnienie od alkoholu:

Szacuje się, że w Polsce żyje ponad 1 mln osób uzależnionych, a około 4 mln. pije alkohol w sposób szkodliwy lub ryzykowny.

2. Szkody zdrowotne u nadużywających alkoholu osób dorosłych:

Szacuje się, że około 1,5 miliona pacjentów leczących się z powodu różnych chorób u lekarzy specjalistów i w podstawowej opiece zdrowotnej poważnie nadużywa

alkoholu, choć nie są uzależnieni. W związku z tym ich leczenie jest mniej efektywne, co zwiększa szkody zdrowotne i koszty świadczeń dla tej grupy pacjentów.

3. Szkody występujące u nadużywającej alkoholu młodzieży:

W łódzkim, podobnie jak w całym kraju, około 20 % nastolatków nadużywa alkoholu w sposób przynoszący poważne szkody dla rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego. W przypadku dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat, zachodzą niepokojące zjawiska i procesy. Obniża się wiek inicjacji alkoholowej: pierwszy kontakt przed ukończeniem 12 roku życia dotyczy 64%, pomiędzy 13 a 15 rokiem życia 32 % dzieci i młodzieży, co oznacza iż tylko 4% osób sięgnęło po alkohol w późniejszym okresie. Zacieśnia się różnica wieku inicjacji i częstotliwości spożywania alkoholu występująca poprzednio pomiędzy chłopcami i dziewczętami. Rośnie częstotliwość spożywania alkoholu.

4. Przemoc domowa i inne szkody w rodzinie z problemem alkoholowym:

Około 3 do 4 milionów osób (dorosłych i dzieci) żyje w rodzinach, w których z powodu powtarzającej się nietrzeźwości dochodzi do przemocy, zaniedbań, ubóstwa, demoralizacji oraz innych zjawisk powodujących – stres, współuzależnienie, zaburzenia rozwoju psychofizycznego dzieci.

Badania wpływu alkoholu na życie rodzinne wykazały, iż stymuluje on, bądź pogłębia stany wykołajenia społecznego sprawców przestępstw oraz utrzuwa procesy dezorganizacji życia rodzinnego, wywołujące patologiczne typy zachowań dzieci z tych rodzin.

5. Przestępstwa i wykroczenia popełnione przez osoby nietrzeźwe:

W tym obszarze szkód na szczególną uwagę zasługują takie zjawiska, jak:

- nietrzeźwość kierowców i powodowane przez nich wypadki;
- związek nietrzeźwości z przestępstwami pospolitymi, z recydywą, z agresją w miejscach publicznych;
- związek nietrzeźwości z przemocą domową i wykorzystywaniem seksualnym.

6. Łamanie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi:

Najważniejszymi zjawiskami problemowymi są w tym obszarze naruszanie prawa związane ze sprzedażą alkoholu osobom nieletnim oraz nielegalny handel napojami alkoholowymi.

7. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy.

Nietrzeźwość w miejscu pracy mimo poprawy sytuacji w ostatnich latach nadal jest częstą przyczyną wypadków i obniżenia wydajności pracy.

Wyniki badań dotyczące skali problemów alkoholowych w populacji dorosłych mieszkańców Rawy Mazowieckiej (grudzień 2010-analizę przeprowadzono dla czterech kategorii wiekowych: 18-29 lat, 30-39 lat, 40-49 lat oraz 50 lat i powyżej, osobno dla kobiet i mężczyzn):

- Liczbę osób nadużywających alkoholu na terenie gminy miasto Rawa Mazowiecka szacuje się na ponad 21 procent ogółu dorosłych mężczyzn oraz mniej niż 5 procent dorosłych kobiet. Jak widać zdecydowaną większość w grupie osób nadużywających alkoholu stanowią mężczyźni. Zapewne też mężczyźni bardziej otwarcie przyznają się do nadużywania alkoholu, natomiast kobiety ukrywają własne problemy alkoholowe, jak i problemy alkoholowe w rodzinie.
- Z tej grupy należy wyodrębnić osoby z cechami uzależnienia od alkoholu, stanowiące przynajmniej 3% ogółu mieszkańców, przy czym problem ten dotyczy prawie cztery razy częściej mężczyzn. Zaskakująco wysokim okazał się odsetek 18-29- letnich mężczyzn, u których podejrzewać można rozwijające się lub już rozwinięte uzależnienie. Jednocześnie badania wykazały marginalny problem uzależnienia wśród kobiet. Zapewne problem uzależnienia wśród kobiet istnieje, jednak silne przekonania, że tego problemu nie można ujawniać, nawet jeśli istnieje całkowita anonimowość badania, wpłynęły zapewne na uzyskany obraz zjawiska. Co ciekawe otrzymane wyniki są w większym stopniu charakterystyczne dla konserwatywnych środowisk wiejskich niż miejskich.
- Grupami wiekowymi w populacji dorosłych najbardziej zagrożonymi występowaniem szkód wynikłych z picia są nie tylko grupy osób najstarszych ale także niestety również młodszych. Z tych ostatnich grup „rekrutować może się” w bliskiej przyszłości największy odsetek osób przekraczających granicę uzależnienia.
- Mieszkańcy Rawy Mazowieckiej dostrzegają problemy związane z nadużywaniem alkoholu lub uzależnieniem od alkoholu u członków najbliższej i

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

dalszej rodziny, sąsiadów, znajomych z pracy. Problemy te dostrzega zdecydowana większość ankietowanych, zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

- Zarówno kobiety, jak mężczyźni są skłonni częściej i łatwiej dostrzegać problemy alkoholowe u sąsiadów i kolegów w pracy, niż u członków własnej rodziny.
- Największa część mieszkańców Rawy Mazowieckiej ocenia problemy alkoholowe jako powszechnie występujące i poważne, wymieniając je w grupie najważniejszych lub bardzo ważnych problemów społecznych na gruncie lokalnym, choć zastanawiać musi relatywnie duża grupa mieszkańców nie dostrzegających tego problemu lub bagatelizujących problem.
- Mieszkańcy zdecydowanie wskazują na potrzebę prowadzenia działań zaradczych- rozwijania działalności placówki/placówek zajmujących się profesjonalną pomocą osobom uzależnionym i członkom ich rodzin oraz na konieczność prowadzenia zajęć profilaktycznych z młodzieżą.

Wnioski te skłaniają do refleksji nad możliwymi działaniami zapobiegawczymi, interwencyjnymi oraz terapeutycznymi. Z jednej strony oczywiste staje się wspieranie już istniejących miejsc lokalnej pomocy dla osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin, poszerzanie oferty działań i dostosowywanie do potrzeb mieszkańców, chociażby w takich zakresach jak: dostępność czy kompleksowość pomocy. Sami dorośli wskazali też na potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych, adresowanych do dzieci, młodzieży i młodych dorosłych. Ta profilaktyka należałoby objąć również rodziców-a więc samych badanych.

Bardzo ważnym elementem działań zapobiegawczych i interwencyjnych powinna być zakrojona na szeroką skalę edukacja społeczna. Nie chodzi tu wyłącznie o popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień i sposobów pomagania osobom dotkniętym tym problemem. Chodzi także o przełamywanie wstydu, lęku, niekorzystnych stereotypów i sposobów myślenia, związanych z chorobą alkoholową i współuzależnieniem.

Niewątpliwie też ogromne pole do działania mają tu służby prewencyjno-interwencyjne, takie jak: policja, straż miejska ośrodek pomocy społecznej i medyczne (pielęgniarki środowiskowe, lekarze). Istnieje zapewne potrzeba lepszej koordynacji działania w/w służb i instytucji.

3. Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

W budżecie Miasta Rawa Mazowiecka na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2011 przewidziano kwotę 313. 000 zł . Środki te stanowiły przewidywane wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W roku 2012 zakłada się wpływy w wysokości 316,000 złotych. Zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości środki te winny zostać wykorzystane w całości na realizację zadań przewidzianych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Posiadane zasoby ludzkie oraz instytucjonalne:

Ogółem na terenie Miasta Rawa Mazowiecka świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej udzielają następujące zakłady :

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Warszawska 14,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia ogólna i pediatryczna, ul. Niepodległości 8,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „GADENT s.c.”, ul. Kościuszki 1,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „RAW-MEDICA”, ul. Słowackiego 68,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „REMEDIUM s.c.”, Aleja Konstytucji 3 Maja 9B
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VERBENA” ul. Krakowska 9

Na terenie Miasta funkcjonuje również zakład, który nie zawiera umów z Narodowym Funduszem Zdrowia, a lekarze udzielają odpłatnie porad z zakresu specjalistycznej opieki zdrowotnej:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BAMED” Przychodnia Lekarsko-Pielęgniarska ul. Krakowska 22 b.

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

Pacjenci wymagający hospitalizacji z terenu naszego miasta najczęściej zgłaszają się do najbliższego szpitala - Św. Ducha, wchodzącego w strukturę organizacyjną Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rawie Mazowieckiej. Jest to jedyna tego typu placówka, sprawująca opiekę stacjonarną na terenie Miasta Rawa Mazowiecka, dysponuje obecnie 164 łózkami szpitalnymi. W szpitalu funkcjonuje 5 podstawowych oddziałów: położniczo-ginekologiczno-noworodkowy, chorób wewnętrznych, chorób płuc, chirurgiczny, dziecięcy.

W celu zaspokojenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców Rawy Mazowieckiej ważną rolę odgrywa również działalność aptek:

- „Nad Rawką” ul. Słowackiego 68
- „Eskulap” ul. Aleja Konstytucji 3 Maja 18
- „Panaceum” ul. K. Wielkiego 36 b
- „Verbena” ul. Krakowska 9
- „Medica” ul. Kościuszki 1
- „Dla Ciebie” ul. Aleja Konstytucji 3 Maja 2
- „Alanda” ul. Niepodległości 8

W zakresie instytucji kulturalnych, w Rawie Mazowieckiej funkcjonują następujące ośrodki:

- Muzeum Ziemi Rawskiej,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II, zlokalizowana przy ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 7, posiadająca Oddział dla Dzieci – Pl. Piłsudskiego 9.
- Miejski Dom Kultury.

W zakresie dostępu do ośrodków edukacyjnych w Rawie Mazowieckiej funkcjonują następujące szkoły:

- 3 szkoły podstawowe:
 - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki,
 - Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Konopnickiej,
 - Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Kornela Makuszyńskiego.
- Zespół Placówek Specjalnych w Rawie Mazowieckiej im. Marii Grzegorzewskiej
- 2 gimnazja:
 - Gimnazjum Nr 1 im. Polskich Noblistów,
 - Gimnazjum Nr 2 im. Haliny Konopackiej.

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

- 3 Przedszkola Miejskie:
Przedszkole Miejskie Nr 1,
Przedszkole Miejskie Nr 2,
Przedszkole Miejskie Nr 3.
- Małe Niepubliczne Przedszkole „Słoneczny Domek”.
- 3 szkoły średnie, w tym:
Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie
Zespół Szkół – Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej im. Mikołaja Kopernika,
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława St. Reymonta
- 3 szkoły niepubliczne, w tym:
Studium i Liceum Ekonomiczne "FORUM"
Szkoła Policealna dla Dorosłych,
Technikum Uzupełniające dla Dorosłych.

Zaplecze sportowe

W Rawie Mazowieckiej funkcjonują ogólnodostępne obiekty sportowo-rekreacyjne działające w ramach:

- Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Haliny Konopackiej, umożliwiający mieszkańcom dostęp do hal sportowych z boiskiem do piłki siatkowej i koszykowej, sauny, siłowni, stołów do tenisa oraz kortów tenisowych. W sezonie letnim w ramach ośrodka funkcjonuje również przystań wodna, oferująca dostęp do łodzi wiosłowych, kajaków, rowerów wodnych, oraz łodzi żaglowych. Ponadto OSiR od roku 2008 zarządza stadionem miejskim z boiskiem do piłki nożnej, bieżnią, trybunami i zapleczem szatniowo - sanitarnym.

W roku 2008 przybył nowy ogólnodostępny nowy kompleks sportowy w ramach programu „Orlik 2012”

Miasto zapewnia pełne zaplecze sportowe dla szkół, których organem prowadzącym jest Miasto Rawa Mazowiecka.

W Rawie Mazowieckiej instytucją pomagającą osobom i rodzinom, które utraciły zdolność samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach jest Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej (MOPS). Instytucja ta udziela pomocy w formie finansowej, rzeczowej, pracy socjalnej, poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Ponadto instytucje, które mogą podejmować współpracę w zakresie realizacji programu:

- Biuro Rady Miasta Rawa Mazowiecka (Radni Miasta)
- Straż Miejska
- Powiatowy Urząd Pracy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich (zespół kuratorski)
- Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej
- Rawskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
- Rawsko-Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa
- Powiatowa Komenda Policji
- Miejska Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Media lokalne
- Związki i Stowarzyszenia, w tym:
 - Rawskie Stowarzyszenie Abstynenckie „Szansa”
 - Stowarzyszenie „Pogotowie Rodzinne” im. Jolanty Fadeckiej
 - Stowarzyszenie „Przymierze Rodzin” (Świetlica Środowiskowa)
 - Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej
 - Polski Związek Niewidomych – Koło Terenowe
 - Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów dzieci Niepełnosprawnych „Dobro Dzieci”
 - Rawskie Stowarzyszenie Hospicjum „Obudźmy Nadzieję”
 - Rodzinny Ośrodek Formacji Chrześcijańskiej Zgromadzenia Misjonarzy Krwi Chrystusa
- Parafie

Część III

Przeciwdziałanie problemom alkoholowym

1. Cele programu.

Głównym celem programu z jednej strony jest zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych, a z drugiej zapobieganie powstawaniu nowych patologii. Ważnym celem jest także zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

2. Główne kierunki działań oraz planowane do realizacji zadania.

Przedstawione poniżej kierunki działań są zgodne z działaniami zaleconymi przez ustawodawcę oraz rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Niewątpliwie podstawowym zadaniem, jakie realizować musi miasto jest nowoczesna i skuteczna profilaktyka. Powinna ona być ukierunkowana na:

- popularyzację wiedzy na temat uzależnień wśród mieszkańców miasta,
- regularną działalność profilaktyczną w szkołach (realizację sprawdzonych w kraju programów profilaktycznych),
- stałą edukację rodziców, ukierunkowaną na wzmacnianie tzw. czynników chroniących młodzież przed uzależnieniami, w tym szczególnie więzi rodzic-dziecko oraz zwiększanie wiedzy i kształtowanie konstruktywnych postaw związanych z nowymi zagrożeniami, takimi jak np. dopalacze.
- objęcie opieką dzieci i młodzież z rodzin z problemem alkoholowym (poprzez działania profilaktyczne adresowane do tej grupy odbiorców),
- edukację osób związanych bezpośrednio z pomaganiem osobom dotkniętym problemem alkoholowym (członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagogów, nauczycieli, pracowników MOPS, policji, straży miejskiej),
- stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego, rozwijania zainteresowań (głównie dzieci i młodzieży, ale także dorosłych).
- promowanie zdrowego stylu życia (poprzez organizowanie powszechnych imprez kulturalno-sportowych).

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

Działania profilaktyczne, aby mogły być skuteczne muszą być długofalowe, powtarzalne, adekwatne do danej grupy odbiorców i prowadzone przez odpowiednio do tego przygotowane osoby.

Planowane działania profilaktyczne zawarte w programie będą odnosiły się nie tylko do sfery związanej z przeciwdziałaniem ryzykownym zachowaniom spowodowanym sięganiem po alkohol przez mieszkańców miasta. Ponieważ w nowoczesnych koncepcjach profilaktycznych podkreśla się, że na poziomie wczesnego zapobiegania podział na alkohol, narkotyki i tytoń nie ma uzasadnienia, bowiem mechanizmy i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone. Ustawodawca co prawda rozdzielił przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii. Dlatego funkcjonować będą w dwa odrębne programy przeciwdziałania wymienionym zjawiskom.

Zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadaniem własnym gminy jest „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu” (art.4¹ ust 1 ustawy).

W szczególności zadania wskazane w ustawie a realizowane w ramach Miejskiego Programu obejmują :

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

6. zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawa.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Planowane działania:

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2012 w celu realizacji zadań przewiduje się następujące działania:

Zadanie pierwsze.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Dofinansowanie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin,

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

2. Dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
3. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiocie motywowania do leczenia oraz kierowania wniosków do sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
4. Wnoszenie opłat do sądu za opinie w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie na badanie w celu ustalenia diagnozy uzależnienia od alkoholu;
5. Zakup materiałów oraz literatury fachowej;
6. Dofinansowanie kontraktu z NFZ celem poszerzania oferty zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, realizowanych przez Poradnię Leczenia Uzależnień;
7. Dofinansowanie wyjazdowych form terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
8. Prowadzenie szkoleń dla osób podejmujących w ramach pełnionych zadań zawodowych lub społecznych, funkcje interwencyjne, informacyjne oraz pomocowe wobec osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem a także członków ich rodzin (np. przedstawiciele Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy MOPS, KPP Policji, Straży Miejskiej, personel medyczny, członkowie lokalnych organizacji pozarządowych).
9. Pomoc rehabilitacyjną dla osób uzależnionych.

Zadanie drugie.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Wspieranie działalności świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych,
2. Finansowanie dyżurów psychologów w Urzędzie Miejskim,
3. Dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą,
4. Wspieranie działalności grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
5. Prowadzenie programów dla rodziców w formie warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy,

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

6. Finansowanie szkoleń dla przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, w tym z zakresu znowelizowanej procedury "Niebieskiej Karty",
7. Inicjowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz stała współpraca w ramach realizacji zadań Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy,
8. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy w zapewnieniu ofiarom przemocy schronienia w sytuacjach kryzysowych,
9. Organizowanie letnich obozów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub przemocą w rodzinie,
10. Organizowanie lokalnych dni trzeźwości oraz nabożeństw trzeźwościowych z udziałem specjalistów i członków wspólnot AA, AL.-Anon i AL.-Ateen,
11. Organizowanie czasu wolnego osobom dotkniętym problemem alkoholowym, lub przemocą w rodzinie.

Zadania wynikające wprost z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zostaną określone szczegółowo w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2012.

Wyżej wymieniono jedynie zadania związane z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Zadanie trzecie.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspieranie działalności świetlic, realizujących zajęcia profilaktyczno – wychowawcze dla dzieci z grup ryzyka (rodziny niewydolne wychowawczo, rodziny rozbite , prowadzenie zajęć profilaktycznych, informacyjnych dla rodziców oraz konsultacji i poradnictwa rodzinnego, małżeńskiego i wychowawczego);

dla Miasta Rawa Mazowiecka na rok 2012

2. Prowadzenie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych i rozwojowych dla młodzieży w szkole i poza szkołą,
 - a) spotkania psychoedukacyjne na temat problematyki uzależnień,
 - b) programy profilaktyczne dotyczące zapobiegania przemocy i uzależnień,
 - c) programy służące rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych,
 - d) programy promujące tzw. zdrowy styl życia,
3. Prowadzenie zajęć z elementami socjoterapii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
4. Prowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodziców w ramach działań statutowych i pozastatutowych placówek oświatowych i innych instytucji;
5. Prowadzenie konsultacji rodzinnych, poradnictwa wychowawczego i interwencji w sytuacji picia alkoholu oraz sięgania po substancje nielegalne przez niepełnoletnich,
6. Współpraca ze szkołami w zakresie działań profilaktycznych;
7. Konsultacje psychologiczne dla nauczycieli, pedagogów, wychowawców w zakresie problematyki uzależnień i przemocy;
8. Dożywanie dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych;
9. Szkolenia dla nauczycieli, pracowników socjalnych, kuratorów, policji z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży,
10. Organizacja spartakiady młodzieżowej dla dzieci i młodzieży oraz innych przedsięwzięć profilaktycznych na terenie miasta,
11. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży,
12. Przygotowanie lokalnej kampanii edukacyjnej dla dorosłych mieszkańców miasta,
13. Sporządzenie lokalnej diagnozy skali problemów alkoholowych wśród młodzieży (ostatnie badania pochodzą z 2008r., a zgodnie z procedurą przyjętą w europejskim programie ESPAD winny być powtarzane co 4 lata).

Zadanie czwarte.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja tego programu odbywać się będzie poprzez:

1. Współpracę przy realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z następującymi podmiotami:
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rawie Mazowieckiej;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
 - Komenda Powiatowa Policji;
 - Straż Miejska;
 - Sąd Rejonowy;
 - Organizacje pozarządowe z terenu Miasta;
 - Rawskie szkoły;
 - Poradnia Leczenia Uzależnień w Rawie Mazowieckiej;
 - Oddziały Uzależnień z terenu województwa łódzkiego,
 - Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi,
 - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - Kościoły.
2. Konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań wynikających z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie piąte.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Straż Miejską i Policję;
2. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
3. Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego.

Zadanie szóste.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

1. Wspieranie klubów integracji społecznej, tworzonych na terenie Miasta Rawa Mazowiecka i prowadzących działalność o charakterze terapeutycznym, samopomocowym, oferującym możliwość zatrudnienia osób uzależnionych i karanych sprawców przemocy,
2. Dofinansowanie prowadzenia Domu dla Bezdomnych.

Zadanie siódme.

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

a) Kompetencje i zadania KRPA określone są w ustawie o wychowaniu w trzeźwości.

Należą do nich:

- ☐ Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- ☐ Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- ☐ Opiniowanie w przedmiocie zgodności postulowanego punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miasta w sprawie zasad usytuowania punktów sprzedaży alkoholu,
- ☐ Kontrola w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

b) Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- Ustala się ryczałtowe wynagrodzenie – dietę dla członka komisji wysokości 10% najniższego wynagrodzenia ustalanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej (za udział w każdym spotkaniu –wyjazdowym lub stacjonarnym)
- Wynagrodzenie członka komisji za dany miesiąc wypłacane jest na podstawie list obecności do 5 dnia następnego miesiąca.

4. Realizatorzy Programu

- Realizacja zadań określonych w programie należy do Pełnomocnika ds. Uzależnień, powołanego przez Burmistrza Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Określone zadania Programu mogą być zlecane osobom fizycznym, instytucjom, organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych bądź zleczanych w formie dofinansowanie realizacji zadań własnych Gminy (konkursy ofert dla organizacji pozarządowych) lub też przekazywanych w drodze zawartego porozumienia między Urzędem Miasta a konkretnymi instytucjami.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA RAWA MAZOWIECKA

Grażyna Dębska